

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

Hristos Se naște, SLĂVIȚI-L!

DUMINICA DINAINTEA NAȘTERII DOMNULUI

(a Sf. Părinți după trup
ai Domnului)

(Genealogia Mântuitorului)

SF. MC. IULIANA DIN NICOMIDIA;

SF. MC. TEMISTOCLE

„HRISTOS DIN CERURI, ÎNTÂMPINAȚI-L!”

„Iar dacă însușirea de căpetenie a Dumnezeirii e dragostea de oameni, atunci iată răspunsul la ceea ce cauți, iată pricina pentru care s-a întrupat Dumnezeu. Firea noastră cea slăbănogită într-adevăr, avea nevoie de doctor, omul căzut de istoveală aștepta pe Cel ce-i va întinde mâna, cel ce își pierduse viața aștepta pe Dătătorul ei, cel ce se depărtase de părtășia binelui avea nevoie de îndrumătorul care să-l readucă de unde plecase, tânjea după lumină cel ce zăcea la întuneric, cel căzut în robie își aștepta izbăvitorul, cel legat aștepta pe Cel care să-l dezlege, cel din jugul sclaviei pe Slobozitorul său.”

(Sf. Grigorie de Nyssa- Marele cuvânt catehetic)

Prăznuim astăzi Duminica dinaintea Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos, numită și Duminica Sfinților Strămoși. Niciun istoric din lume, scriind despre neamul vreunui om mare, nu a mers atât de mult în trecut, printre strămoși, căutând pe cel dintâi între strămoși, așa cum au procedat cei doi evangheliști, Matei și Luca, atunci când au scris despre neamul lui Iisus Hristos, despre care proorocul Isaia zice: „Iar neamul Lui cine-L va spune!” (Isaia 53, 8).

Vorbim despre pregătirea omenirii, mai întâi a poporului evreu și, într-o formă mai restrânsă, a altor popoare, pentru venirea în lume a lui Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu întrupat. Sfântul evanghelist Matei folosește o împărțire în trei etape sau perioade de pregătire:

1) de la Avraam (cca 2000-1825 î.Hr.) până la David (cca 1010-970 î.Hr.);

2) de la David până la strămutarea în Babilon (586 î.Hr.);

3) de la strămutarea în Babilon până la Hristos.

Fiecare dintre aceste etape este marcată prin succesiunea a 14 neamuri sau generații. Împotriva obiceiului iudaic, după care trebuia să se amintească numai nume de bărbați, Sfântul Evanghelist Matei amintește printre strămoșii Mântuitorului și trei femei: Rahav, Ruth și Batșeba (femeia lui Urie), arătând prin aceasta că Iisus Hristos Mântuitorul lumii a venit să mântuiască toată lumea, pe bărbați și pe femei, pe drepti și pe păcătoși, pe iudei și pe păgâni.

Prin credință, proorocii au văzut mai dinainte și au binevestit Taina Întrupării Fiului lui Dumnezeu: Isaia 7, 14 „Iată Fecioara va lua în pântece și va naște

Fiu”, proorocul Daniel în capitolul 9, versetele 24 și 25 a arătat timpul venirii Lui, iar Betleemul, locul nașterii Lui Hristos, este prorocit de Miheia, 5, 1: „Și tu, Betleeme Efrata, deși ești mic între miile lui Iuda, din tine va ieși Stăpânitor peste Israel.”

Însuși Mântuitorul își începe predica în sinagoga din Nazaret prin citirea unui text din cartea proorocului Isaia (61, 1-2): „Duhul Domnului este peste Mine, că Domnul M-a uns să binevestesc săracilor, M-a trimis să vindec pe cei cu inima zdrobită, să propovăduiesc robilor slobozire și celor prinși în război libertate, să dau de știre un an de milostivire al Domnului.” După citire, a

închis cartea Proorocului, a dat-o slujitorului, ne spune Sfântul Evanghelist Luca, și ochii tuturor din sinagogă erau ațintiți spre El (conform Luca 4, 16-20): „Și el a început a zice către ei: Astăzi s-a împlinit Scriptura aceasta în urechile voastre” (Luca 4, 21). Deci El, care le vorbea, El era Acela despre Care au scris proorocii.

În ultima parte a Evangheliei acestei Duminici, se arată că Nașterea după trup a Domnului Iisus Hristos nu este una obișnuită, adică nu este o naștere rezultată din inițiativă bărbătească, nici din poftă trupească, ci este una care se realizează direct din inițiativa lui Dumnezeu. Sfântul Ioan Gură de Aur spune: „Pentru aceasta

Fiul lui Dumnezeu a avut o îndoită naștere: una asemenea nouă și alta mai presus de noi. Pentru că S-a născut din femeie, se aseamănă cu noi, dar pentru că nu S-a născut nici din sânge, nici din voința trupului sau a bărbatului, ci de la Duhul Sfânt, ne arată nașterea cea mai presus de noi, nașterea viitoare, pe care ne-o va dărui nouă de la Duhul” (Omilii la Matei).

Cum așteptăm noi Crăciunul? Ce pregătiri facem noi pentru ziua aceasta mare din istoria Mântuirii? Cum așteptăm noi pe Stăpânul lumii, pe Stăpânul Stăpânilor, pe Mântuitorul neamurilor? Va găsi Pruncul Iisus Hristos, cu Sfânta lui Maică, un colțisor curat și odihnitor în ieslea din Betleemul inimii noastre sau aceasta este mânjită și surpată de păcate?

Să-L așteptăm cu inima deschisă și bună și să-L chemăm, rugându-ne: „Vino, Doamne Iisuse, Mântuitorule, și gonește de la noi pe tot vrăjmașul și potrivnicul. Împacă viața noastră, Doamne, Doamne miluiește-ne pe noi și lumea Ta și mântuiește sufletele noastre ca un bun și de oameni iubitor.” Amin! ❖

Pr. Ioan-Emil Gheorghe

DE CRĂCIUN, DARUL PERMANENT AL LUI DUMNEZEU PENTRU NOI

Sărbătoarea Nașterii Domnului este o zi de mare bucurie pentru întreaga Biserică, dar și pentru lumea întreagă, căci cel Bătrân de zile S-a făcut Prunc, Cel care șade pe tronul slavei a fost așezat în iesle cu voia Sa, pentru ca să prefacă necinstea în cinste, să îmbrace în slavă pe cel neslăvit și gârbovit de păcat. El a luat trupul nostru ca să ne ofere Duhul Său Cel de viață făcător și mântuitor.

Cuvintele „Iată, Fecioara va lua în pântec și va naște fiu” (Isaia 7, 14) s-au împlinit, căci în peștera smerită a Betleemului S-a născut „Cel fără de-nceput”, Mesia Cel mult așteptat. „Litera este a Sinagogii - spune Sfântul Ioan Gură de Aur -, dar averea a Bisericii. Sinagoga a găsit scoica, dar Biserica a descoperit mărgăritarul. Sinagoga a vopsit lâna, dar Biserica a îmbrăcat porfira. O evreică L-a născut, dar L-a primit întreaga lume. Sinagoga L-a hrănit și L-a alăptat, dar Biserica L-a avut și s-a bucurat de El. La aceea, mlădița viței, iar la mine, strugurele adevărului. Aceea (sinagoga, n.a.) a cules strugurele, dar neamurile beau băutura cea tainică. Aceea a semănat bobul de grâu în Iudeea, dar neamurile, cu secera credinței, au secerat spicul. Păgânii au tăiat cu evlavie trandafirul, iar iudeilor le-a rămas spinul necredinței (...). Iudeii tălmăcesc literele paginii, iar neamurile culeg roada Duhului”.

Profeția lui Isaia, alături de toate celelalte profeții, ne ajută să înțelegem bine că, prin Întruparea Sa de la Duhul Sfânt (Mt. 1, 20) și din Fecioara Maria și, mai ales, prin Nașterea Sa ca Om, Iisus Hristos, Dumnezeu-Omul, intră în umanitate. Domnul rămâne „până la sfârșitul veacului” (Mt. 28, 20) prezent în mijlocul oamenilor care cred în El și-L iubesc pe El.

În urmă cu două mii de ani, oamenii, magii, păstorii, L-au văzut pe Dumnezeuul Întrupat, înfășat în scutece și culcat într-o iesle. Decenii mai târziu, ei au auzit cuvinte cerești ieșite din gura Lui, s-au

atins de veșmintele Lui, au fost uimiți de învățatura și de minunile Lui. Contemporanii lui Hristos erau îndreptățiți să strige entuziasmați: „Cu noi este Dumnezeu!”. Cu aceeași îndreptățire și însuflețire putem striga și noi, creștinii de astăzi: „Cu noi este Dumnezeu!”. Iubirea divină s-a descoperit tuturor prin Hristos, drept pentru care Sfântul Maxim Mărturisitorul spune: „Prin iubirea Sa mai presus de minte și nesfârșită pentru om, Dumnezeu a devenit cu adevărat și prin natură tocmai ceea ce iubea”, adică om. El este Emanuel, Dumnezeul coborât printre oameni.

Iar pe când Mântuitorul avea 33 de ani, i-a lăsat pe ucenici fără prezența Sa trupească, dar nu i-a lăsat lipsiți de mângâiere. Nici pe ei și nici pe noi nu ne-a lăsat orfani (In. 14, 18), ci ne-a trimis un Alt Mângâietor Care „în veac să rămână cu noi” (In. 14, 16). Împărtășindu-le pe Duhul Sfânt fraților Săi din toate neamurile, i-a constituit pe aceștia ca Trup al Său, în chip tainic. Sfântul Grigorie cel Mare zice: „Răscumpărătorul nostru S-a înfățișat pe Sine ca una și aceeași persoană cu Biserica pe care Și-a asumat-o”. Aici, Emanuel Își permanentizează prezența Sa printre noi.

În Biserică, prin Sfintele Taine, Hristos revarsă viața Sa în toți creștinii, unindu-i intim și real cu El, Care a pățimit și a fost preamărit. Afundați în baia Sfântului Botez, ne facem părtași la moartea și învierea lui Hristos.

În Biserică, credincioșii ascultă cuvântul Evangheliei și primesc Trupul și Sângele Domnului ca arvună a vieții și a bucuriei veșnice din Împărăția cerească. Euharistia îl ridică pe fiecare dintre noi la comuniunea iubitoare cu Hristos Cel Ce „Se dă pe El Însuși ție, nu numai să-L vezi, ci chiar să te atingi de El, să-L mănânci, să-L primești înăuntrul tău”, precum ne asigură Sfântul Ioan Gură de Aur.

În noaptea sfântă a Nașterii Domnului, primit-am daruri fără de preț, cum ar fi viața veșnică pentru oamenii supuși stricăciunii și morții, pacea și liniștea pentru cei vulnerabili și fragili, bucuria și iertarea pentru cei greșiți și vinovați, dragostea eternă pentru cei neputincioși și lipsiți, iubirea mai tare ca moartea, prețuirea pentru cei disprețuiți.

Am învățat să trăim bucuria Nașterii Domnului, în familia noastră dar și în familia duhovnicească cea mare, Biserica, în care am învățat să creștem, urmându-L pe Hristos. ❖

Cel ce s-a născut în veșnicie de Crăciun

CUVIOSUL GHERASIM DE LA TISMANA

Sfântul Cuvios Mucenic Gherasim de la Tismana, cu zi de prăznuire 26 decembrie, a fost stareț al mănăstirilor Tismana și Arnota, propovăduitor al credinței în Transnistria și deținut politic martirizat pentru credință. A murit așa cum a trăit: curat și demn, bun și iubitor, urmându-L pe Hristos până la ultima suflare.

Arhimandritul Gherasim Iscu s-a născut în localitatea Poduri, județul Bacău, la data de 21 ianuarie 1912. Părinții săi, Grigore și Elena Iscu, erau oameni evlavioși, cu rânduială de rugăciune și părtășie permanentă la Sfânta Liturhie. La botez a primit numele tatălui. Despre acesta va mărturisi mai târziu: „Când am fost întrebat ca student la Teologie cine a fost îndrumătorul meu spiritual, am spus: tata! Tatăl meu a plecat în armată cu o icoană a Mântuitorului cu Maica Domnului și după 13 ani s-a întors acasă cu aceeași icoană. Tata, când eram acasă, la o anumită vârstă, în clasa a II-a, a III-a, ne scula la 12 noaptea și făceam rugăciuni, acatiste și citeam la Psaltire” (din însemnările Mănăstirii Tismana). În exemplul familiei, tânărul Grigore și-a descoperit așadar vocația duhovnicească. La numai 12 ani, tânărul Grigore Iscu bate la poarta Mănăstirii Bogdana, unde se închinoviază ca frate.

Între anii 1925 și 1928 urmează cursurile Seminarului Teologic de la Neamț. Desființându-se seminarul, se transferă la Liceul „Principele Ferdinand” din Bacău și mai apoi la Seminarul Teologic din București. Intră la Facultatea de Teologie din București în anul 1935, dar în contextul neajunsurilor vremii reușește să-și încheie studiile abia în anul 1942, numărându-se printre fruntașii generației sale.

Va fi tuns monah la Tismana (1932), primind numele Gherasim, apoi ierodiacon (1932) și în 1935 ieromonah. În aprilie 1937 va fi numit egumen al Mănăstirii Arnota, unde întreprinde mai

multe lucrări administrative însemnate. În 1939 vine la Mănăstirea Cernica, unde i se rânduieste ascultarea de bibliotecar contabil, având de asemenea atribuții la Seminarul Teologic Monahal de aici. În acest context zidește legături de suflet cu părintele Teoctist Arăpașu (viitorul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române) și cu profesorul Firmilian Marin (viitorul Mitropolit al Olteniei).

La 1 aprilie 1942 este trimis de Mitropolitul Nifon Criveanu al Olteniei ca preot misionar în Transnistria. Acele locuri i-au oferit „una din cele mai frumoase imagini” din viața sa, așa cum va mărturisi mai târziu. Slujește un timp în catedrala orașului Balta. Încântat de frumusețea locurilor, dar întristat de situația grea a monahilor și de lipsa unor așezăminte monahale, Cuviosul Gherasim contribuie la ridicarea unei mănăstiri la Berșad, nu departe de Balta (a fost numit stareț) și ctitorește un schit la Păsătel (după alte surse Posotel), județul Râbnița. „Credincioșii de acolo mi-au scris la Tismana, după plecarea mea. Am fost un slujitor fără tobe și surle, căutând cu toată dragostea mea să răspund cinstit și sincer la nețărnută iubire ce mi-o arătau acei oameni, la care credința și omenia nu erau cuvinte de ocazie, ci calități ce izvorau din ființa lor. Am mers până acolo cu atașamentul meu față de ei, încât nu cruțam nici zilele, nici nopțile, pentru ca să le dau o mână de ajutor, ajungând și preferând să nu am o poziție deloc opozabilă administrației românești, care tolera și încuraja multe greșeli, decât să nu mai vadă oamenii în mine pe preotul lor”.

În anul 1943, când revine în țară, Cuviosul Gherasim se întoarce la Mănăstirea Tismana, mănăstirea sa de metanie, unde este numit stareț și primește cinstea de arhimandrit. Este, de asemenea, numit exarh peste toate mănăstirile din Oltenia, misiune îndeplinită în perioada cuprinsă între lunile iunie 1943 și aprilie 1945. În perioada cât a fost stareț a refăcut mănăstirea sever afectată.

Odată cu instaurarea conducerii comuniste, începe și prigoana tuturor celor care se împotriveau noilor ordine. În toamna anului 1947, un grup din rezistența anti-comunistă află adăpost și hrană la Mănăstirea Tismana. Pentru ajutorul acordat, în data de 26 septembrie 1948, Cuviosul Gherasim este arestat, fiind acuzat de „dezordine socială”. În urma anchetelor, i se dă zece ani de temniță grea. Fiind dus în închisoarea din Craiova, părintele începe să fie prigonit fără pic de milă. În anul 1949, este trimis la închisoarea Aiud, fiindu-i interzisă purtarea veșmântului monahal.

Ajunge la Poarta Alba, spre a săpa la Canal. Din cauza condițiilor deosebit de aspre, Cuviosul se va îmbolnăvi de tuberculoză, drept pentru care este trimis la închisoarea Târgu Ocna.

Se pare că Sfântul Gherasim și-a cunoscut mai dinainte ziua morții. În ultimele sale zile, lângă patul său va fi adus și călăul său, Vasilescu, puternic afectat de tuberculoză. În ziua de 25 decembrie 1951, Cuviosul Gherasim cere cu stăruință să fie dus lângă patul lui Vasilescu. Richard Wurmbrand, pastor luteran, ca și alții, vor povesti ce s-a întâmplat în acea noapte:

„Atunci am văzut o minune. Am văzut pe preotul în pragul morții chemând pe alți doi deținuți. Sprijinindu-se pe spatele lor, a trecut încet pe lângă patul meu, s-a așezat pe marginea patului ucigașului său și-l mângâia pe cap. Nu voi uita niciodată această mișcare! Un om schinghiuit continuă să mângâie pe asasinul său. Aceasta este Iubirea. Putea găsi o mângâiere pentru acela. Apoi preotul zise către acel

om: – Ești tânăr, nu știai ce făceai. Te iubesc din toată inima mea. (...) În această celulă a închisorii, unde nu mai era posibil să fie secrete, am auzit mărturisirea ucigașului înaintea propriei sale victime. Poate că viața este mai impresionantă în romane. Însă niciun romancier nu a scris vreodată așa ceva. Victima, în pragul morții, primea spovedania ucigașului său și cel chinuit a dat dezlegare ucigașului său. S-au rugat

împreună, s-au îmbrățișat unul cu altul. Preotul s-a întors apoi la patul său și amândoi au murit în aceeași noapte. Era noaptea Crăciunului. Dar nu o noapte de Crăciun în care ne-am adus pur și simplu aminte că înainte cu două mii de ani Hristos Se născuse în Vitleem. Era noaptea în care Hristos Se născuse, în inima unui torționar comunist.” ❖

Maria Buleu

FRUMUSEȚEA COLINDELOR ROMÂNEȘTI

Întrucât perioada de urări și cântări religioase cuprindea toate cele zece zile ale lunii ianuarie, cântecele respective au primit numele acestor zile speciale, numite „calendae”, în care erau cântate sau recitate versurile specifice sărbătorilor începutului de an și au devenit, în limba română, în mod firesc, colinde.

Colindul, ca gen poetic-muzical, este răspândit peste tot. Întâlnim colinde de Crăciun la toate țările vecine, ortodoxe, dar nicăieri nu au o așa bogăție de prezentare a celor petrecute acum aproximativ 2.000 de ani, la Nașterea Domnului. Există colinde religioase cântate și cu prilejul altor sărbători (de Florii, de Sfântul Andrei, de Sfântul Nicolae sau colinde pascale), dar cele de Crăciun sunt mult mai numeroase și mai cunoscute.

În colindele de Crăciun, alături de Hristos este Maica Domnului, pe care evlavia populară o numește „Preacurata”, „Preanevinovata”. Toate învățăturile de credință exprimate în colinde sunt în legătură cu ideea de mântuire, foarte frecventă în aceste creații. Accentul se pune pe frumusețea cadrului Nașterii Domnului, a anghelofaniilor și pe bucuriile pe care această Naștere sfântă le picură în sufletele creștinilor.

Atunci când atacul agresiv al sectelor a vrut să rupă unitatea de credință a ortodocșilor, colindele, prin mărturisirea adevărului biblic, au fost cele mai eficiente mijloace de apărare a Ortodoxiei. Documente vrednice de încredere arată că românii din Transilvania preferau ca de Crăciun să cânte colinde învățate de la părinții și bunicii lor decât să învețe cântecele aduse de cei care le impuseseră credința lor.

Colindele scot în evidență legătura strămoșilor cu Ortodoxia, cu Patriarhia Ecumenică: „La poartă la Țarigrad” (adică Constantinopol). Dintre ideile sociale, cea mai des întâlnită în colinde este aceea de pace, domnitorii români și poporul român fiind iubitori de pace.

Termenul latin „calendae” desemna începutul fiecărei luni în calendar, alcătuit în prima perioadă a creștinismului în limba latină și păstrat până spre secolul al XV-lea. În limba română, calendele desemnau primele zece zile ale lunii ianuarie, în care se sărbătoreau Crăciunul și Anul Nou și în care se vestea prin cântece Nașterea Domnului.

Această însușire se potrivește cu firea bună și blajină a românului. În colinde, Nașterea lui Hristos, „Domn al păcii”, este slăvită pentru că ea a adus lumii împăcarea cu Dumnezeu. Nașterea Lui a fost salutăată cu imnul ceresc al slavei lui Dumnezeu și al păcii oamenilor.

Colindele și folclorul sunt cele mai vechi documente de limbă românească, fiindcă prin intermediul lor ni s-a transmis bogăția limbii noastre. Și, precum din icoane învățăm viața și faptele mântuitoare ale Domnului nostru Iisus Hristos, tot astfel, prin cântul colindelor, ni s-a transmis până astăzi învățătura creștină ortodoxă. De aici decurge datoria noastră de a păstra, cultiva și transmite generațiilor următoare ceea ce am primit prin predanie de la strămoși, adică această moștenire sfântă ce stă drept mărturie a istoriei și existenței de veacuri pe aceste meleaguri a neamului românesc. Întoarcerea și rămânerea la tradiția sănătoasă înseamnă

șansa noastră ca români de a dăinui în istorie cu propria noastră identitate românească și creștină ortodoxă.

Sus la poarta Raiului

*Sus la poarta Raiului, poarta Raiului,
Paște turma Tatălui, turma Tatălui.*

*Linu-i lin și iară lin
Bate vântul funza lin,
Lin și iară lin.*

*Dar la turmă cine sta? Oare cine sta?
Sta chiar Maica Precista, Maica Precista.*

*Lângă ea un legănel, leagăn legănel,
Cu un copilaș în el, copilaș în el.*

*Copilașul când plângea, puiul când plângea,
Maica Sfântă-L legăna, Maica-L legăna.*

*Copilașul când dormea, puiul când dormea,
Maica Sfântă lin cânta, Maica lin cânta. ❖*

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 21-28 DECEMBRIE 2025

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 21.12	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica dinaintea Nașterii Domnului (a Sf. Părinți după trup ai Domnului) – Utrenia, Sfânta Liturghie
Miercuri 24.12	07 ³⁰ -09 ³⁰	Sfânta Liturghie
Joi 25.12	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	(†) Nașterea Domnului (Crăciunul) – Utrenia, Sfânta Liturghie
Vineri 26.12	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	(†) Soborul Maicii Domnului – Utrenia, Sfânta Liturghie
Sâmbătă 27.12	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	† Sf. Ap., întâiul Mc. și Arhidiacon Ștefan – Utrenia, Sf. Liturghie
Duminică 28.12	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica după Nașterea Domnului (a Sfinților Iosif Logodnicul, David Prorocul și Iacob, rudenia Domnului) – Utrenia, Sf. Liturghie